

Forfatter: Falster, Christian

Titel: Udrag fra LÆRDOMS LYSTGAARD ELLER ADSKILLIGE DISCURSER FØRSTE PART

Citation: Falster, Christian: "Lærdoms Lystgaard eller Adskillige Discursor", i Falster, Christian: *Lærdoms Lystgaard eller Adskillige Discursor*, udg. af JØRGEN OLRIK , 1919-20, s. 368. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-falster01-shoot-idm140591131833104/facsimile.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Lærdoms Lystgaard eller Adskillige Discursor

Lara se XXII. discours. Benedict de Castro, en hamborgsk Jøde, var den svenske dronning Christinas livlæge.

b) Ifølge de latinske randgloser sigter Falster her til den samme Jøde som omtales i XXI. discours, jfr. note b sammesteds: Aaron Margalita. — Joh. Christoph. Wolf, teolog og filolog (1683—1739), rektor i Flensburg 1707, i Hamborg 1715, udgav bl. a. det her citerede *Bibliotheca Hebræa, sive Notitia tum auctorum hebræorum, tum scriptorum etc.* (4 bind), der udkom i Hamborg og Leipzig 1715—35. — A. M. omtales i Wolfs *Bibl. Hebr.* I, III, IV, nr. 189.

L. DISCURS.

a) Om denne se forordet note a. Som det vil ses, er denne første del af værket dediceret til ham og historikeren Hans Gram.

b) Der sigtes selvfølgelig til det i forordet omtalte rektorembede i Roskilde, som Falster afslog; se herom note d til fortalen. — Forfatteren af de latinske randgloser nævner også dette rektorat i Roskilde; men når Falster lige efter bemærker, at han afslog det, fordi han ikke vilde forstyrre sin sindsro, bemærker glossatoren: »Aldeles ikke; men fordi han havde fortørnet sin egen Biskop, Lavrids Thurah, frygtede han Biskop Worms Vrede.« — Hertil er dog at bemærke, at Falsters argumentation i en fyldigere skikkelse går igen i selve den bevarede brevveksling mellem ham og Worm angående rektoratet i Roskilde (Bruun, *Falsteriana* s. 151—58), og at man vel har nogen grund til at tvivle på, at forholdet mellem Falster og Thurah har været så slet som glossatoren mener. Thurah har utvivlsomt i sin tid gjort modstand mod Falsters ansøgning om at forene konrektorembedet med rektoratet (1723), fordi han ønskede at hans egen søn skulde beklæde det første; men om andre mellemværender vides intet, og Falsters

forhold til ham var ialfald i det ydre korrekt og venkabeligt, selv om han aldrig glemte hin episode; jfr. satiren om falske venner v. 36 ff.

c) Titus Pomponius Atticus (109—32 f. Chr.) var en bekendt rig romersk ridder, omgangsven med næsten alle datidens betydelige statsmænd, men holdende sig selv udenfor partierne. Særlig bekendt er hans venkabsforhold til Cicero. Sit tilnavn erhvervede han ved sine studier i Athen.

d) *Nep.* XXV, 3, 1. — Om Cornelius Nepos se note m til VI. discours.

e) Citat af den græske lyriker Theognis v. 1155—56 (efter dr. H. Ræders oplysning). Theognis fra Megara levede c. 500 f. Chr. — Citatet anføres på Græsk.

f) *Judic.* IX, vs. 11. — På det anførte sted i Dommernes bog fortæller Jotham en lignelse om træerne, der vilde have en konge over sig, i anledning af at hans broder Abimelek havde opkøbt sig til konge i Israel.

g) Ifølge de latinske randgloser sigter Falster her til bisperne Ochsinius og Musæus. Af disse blev Hans Ochsen 1712 kaldet til biskop i Ribe, men blev allerede året efter forflyttet til Århus bispestæde, som han beklædte i 24 år. Christian Muus var biskop i Ribe 1701—12 og blev i det nævnte år forflyttet til Odense bispestol, som han beklædte i 5 år. — Det er åbenbart til disse forflytninger, at der her sigtes.

h) *Lib. I. Tit.* III, l. 29, al. 31. — Citatet henviser til Justinians lovbog (codex) af 529 e. Chr.

i) *H. Eccl.* VI, 45. — Om Evsebs kirkehistorie se note k til XXIII. discours, om Novatian note k til XXVI. discours.

j) *Cap.* 69. — Om Hieronymus se note p til XXIV. discours.

k) *Socrat. H. E.* IV, 23. — Sokrates' kirkehistorie er skrevet i begyndelsen af 5. årh. Den her nævnte episode tilhører slutningen af 4. årh.